

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1°.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno D 10° —, za ino-
semesno D 18° —, dostavljen na dom
D 11° —, na izkaznice D 10° —,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR Jurčičeva ulica številka 4.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1°.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, dno. Tele-
fon št. 24. — SFS poštnoštevilni
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

TABOR

Naslov

Maribor, nedelja 7. septembra 1924.

Leto: V. — Številka: 205.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Pred revolucijo v Albaniji?

DUNAJ, 6. sept. Po informacijah iz Moskve se tu izve, da sovjetska vlada želi regulirati odnose z državami Male antante. Zato namerava gosp. Čičerin, komisar za zunanje zadeve, sklicati državne Male antante v konferenco, na kateri bi se uredili medsebojni odnosi.

Na tej konferenci bi bilo tudi rešeno vprašanje Besarabije in nekaj drugih važnih vprašanj. Sovjetski predstavniki na Dunaju in v Berlinu so dobili inštrukcije, da store pri poslanikih držav Male antante, s katerimi so v neslužbenem kontaktu, korake v gornjem smislu.

Ne sleparite!

Maribor, 6. septembra.

Naši renegati se niso odvalili svojih šeg izza pokojne Avstrije. Slepariti in varati javnost morajo. Postavili so za občinske volitve nemško listo. Po dunajskih in drugih inozemskih nemških listih že pišejo, da bodo občinske volitve v Mariboru nemški plebiscit. Z velikimi števili nemških glasov hočejo na zunanji pokazati, da je Maribor bil po krivici priklonjen Jugoslaviji.

Toda sleparji so obenem kukavice, sramotno strahopetne. Da bi vlovili na svojo listo tudi razne renegate, poturice, rojene kot Slovenci v slovenskih krajih, a tekem let prepojene z nemštvom, in da bi pridobili glasove nezavednih mas, žonglirajo kot domača gospodarska stranka, namesto da bi pošteno in odkrito rekli: nemška ali nemškutarjska stranka smo. Pod krinko gospodarstva varajo javnost.

V »Cillierci« nadaljujejo svoj boj in svoje obtožbe slabega obč. gospodarstva v zadnjih letih in slavijo gospodarstvo prejšnjega nemškega odbora, ki da je bilo »uneigennützig, aufopferungsvoll«. Občinsko premoženje je, baje sedaj posvečeno poginu. Seveda, naši nemškutarji ga bodo rešili. Oni, ki so kot prejšnji mnogoletni gospodarji mariborske občine vse zavozili. Raje bi molčali. Kdo je pred prevratom gospodaril na našem magistratu? Kdo je do konca l. 1918 naložil občini dolgove za celih 16 milijonov zlatih kron, kar bi v današnji valutni pomenilo nad 250 milijonov dinarjev? Kdo je zapustil mestna podjetja v naravnost obupnem stanju? Kdo je pustil v plinarni cevi od rje razjedene, stroje pokvarjene, da je šla v nič tretjina plina? Kdo je položil tako slabo električno omrežje, da ga treba v najkrajšem času zamenjati z novim?

Ali vam naj, gospodje, naštevamo še vse druge slajne gospodarske coprnije prejšnjega nemškega odbora?

In ti ljudje imajo danes drzno čelo, da hočejo zopet gospodariti na našem magistratu? Imajo drznost, da se imenujejo gospodarska stranka, mesto da bi se pravilno imenovali stranka nemškutarjskih zagrnjenec, ki jim ni za gospodarstvo, ampak za nacionalno ekspanzijsko nemštvo?

Res osel bi moral biti onaj mariborski volilec, ki bi hotel naše mesto znova izpostaviti nevarnosti, da mu »gospodarska« stranka zopet naprta četrt milijarde dinarjev dolga, kakor so to storili nemški odborniki pred prevratom!

Vrv krog vratu bi si zadržal vsak mariborski volilec, ki bi oddal svojo krogljico za listo nemškutarjskih političnih hochstaplerjev.

Dr. Korošec je odprl nemškutarjem vrata.

»Zdaj pa le noter! Nemška stranka potrebuje naraščajala.«

Iz Beograda prihaja vest, da je novi prosvetni minister dr. Korošec, ki se je doslej izkazal le kot dober oče naših Slovkarjev, ustrelil prvega »prosvetnega« kozla. Odredil je namreč, da morajo odslej šolski voditelji odrediti narodnost otrok po željah starišev.

Kaj to pomeni v praksi, ve vsak, kdor živi na meji in se le čudimo, da je g. dr. Korošec popolnoma pozabil, da je doma s slovensko-nemške meje.

V stari Avstriji je veljalo načelo, da določajo narodnost svojih otrok stariši sami. Tako je slovenski obrtnik, ki se je naselil med nemškutarji v naših mestih in trgih in je bil odvisen od nemškega kapitala, kmalu zatajil narodnost in postal nemškutar. Njegovi otroci so že bili Nemci, ker jim je oče določil tako narodnost, kakršna je bila njemu vsoč ali

Čičerin in Mala antanta.

DEBAR, 6. sept. Iz mnogih obmejnih krajev Albanije prihajajo vesti o vedno večjem nezadovoljstvu proti vladni Fan Noli. Vladni položaj je tem opasnejši, ker je nezadovoljna tudi vojska in mno-

gi že odkrito nastopajo proti vladni. Pobune morejo nastati vsak čas. Te vesti potrjujejo tudi poročila, ki so jih dobile naše obmejne oblasti.

PROSLAVA OBLETNICE PRESTOLNASLEDNIKOVEGA ROJSTVA.

BEOGRAD, 6. sept. Beograd nudi danes, povodom proslave prve obletnice rojstva prestolonaslednika, zelo slavnostno lice. Od Terazij do kneza Mihajla ulice je tvorilo špalir vojaštvo v novih uniformah. Slavnostno mašo je ob 11. uri celebriral bitoljski škof ob prisotnosti članov vlade. Navzoča sta bila tudi Pašić in Pribičević. Po maši so šli vsi v konak in se vpisali v sprejemno knjigo.

Konflikt radi samostana Sv. Nauma.

BEOGRAD, 6. sept. Haško razsodišče je po dolgoletni pravdi prisodilo samostanu sv. Nauma Albaniji, da si je že od l. 1913 v naši posesti. »Politika« javlja iz Ženeve, da je minister dr. Marinković izjavil napram novinarjem: Jugoslavija te razsodbe ne more priznati pod nobenim pogojem. Grozi resen konflikt, ker je Jugoslavija pripravljena event. izstopiti iz Zveze narodov, ako ne doseže remedure te države.

HMELJ

IX. brzojavno tržno poročilo.

Nürnberg, 5. sept. (ob 1. uri). 200 bal prodanih, povpraševanje po zelenem hmelju čvrsto, po drugem mirno.

v korist. Slovenski kmečki fant, ki je zašel v šulferajnske šole, je izdajal svoje poznejše otroke za Nemece, ker se je sramoval slovenskega rodu, itd.

Take so bile posledice načela, da lahko stariši odločajo narodnost svojih otrok. Tako so nastajali nemškutarji, tako se je ponemčevalo zlasti v ožji domovini sedanjega jugoslov. prosvetnega ministra.

In v času, ko se celo njegovi lastni somišljeniki zavedajo nevarnosti, da bi se tu na naši meji obnovila nemškutarja in skupno z nemškim kapitalom nadaljevala delo potujčevanja, v tem času je baš g. dr. Korošec odprl nemškutarjem vrata na stežaj!

Kdo more sedaj braniti človeka, ki še izza prejšnjih dni simpatizira z Nemci, da se ne odloči za nemško narodnost svojega otroka?!

G. dr. Korošec pravi: Kdor hoče imeti nemško vzgojene otroke, naj jih ima!

Mi zoper to odredbo odločno protestiramo. V Bački in Banatu nihče ne slavizira nemških otrok in Nemei tudi ne germanizirajo slovenskih. Odredba prosvetnega ministra bo tedaj koristila predvsem tzv. nemštvu v Sloveniji.

Nimamo nič proti pristnim Nemcem; narodnostne samoodločbe nemškutarjev pa ne priznavamo niti v načelu!

Čemu je bilo treba g. dr. Korošcu obnavljati avstrijsko načelo, ki je sociološko nepravilno, ker se z njim nikoli ne da fiksirati posameznikova narodnost? Vprašamo: zakaj dela g. dr. Korošec prav med obmejnimi Slovenci novo zgašo z nemškutarji?!

Doma in po svetu.

— Smrtna kosa. V Smartnem ob Paki je umrl 3. tni po dolgi in težki bolezni g. Ant. Bizjak, trgovec in posestnik, N. v m. p.!

— Smrtna kosa. V petek 5. sept. je umrl pri Sv. Duhu na Stari gori (okraj Gornja Radgona) nadučitelj g. Janko Fürst v najlepši moški dobi. Pograbila ga je zavratna sušica. Blag mu spomin!

Vse po Radičevem receptu.

BEOGRAD, 6. septembra. »Politika« je izvedela iz Splita, da so bili tamonjni pristaši radičevske stranke obveščeni, da dobi HRSS oba dalmatinska velika župana. Do ponedeljka se bodo tudi izvršile velike izpremembe pri zagrebški policiji.

Krst sinčka princeze Olge.

BEOGRAD, 6. septembra. Iz Londona javljajo, da se je včeraj vršil v White Lodge krst sina princa Pavla in princezine Olge. Novorojenček je dobil ime Aleksander. Botra so bila kralj Aleksander ter yorkski vojvoda in vojvodinja. — Zastopala sta jih jugoslovanski poslanik Gavrilović in grški princ Pavel.

Blagovna borza.

NOVI SAD, 5. sept.: pšenica baška nova 345—350, koruza stara 285—290, fižol novi 425—430, ječmen 345—350, oves 260, moka 570—580.

BORZA

CURIH, 6. sept. (Izv.) Sklepní tečaj. Pariz 27.95, Beograd 6.95, London 23.61, Praga 15.95, Milan 23.60, Newyork 52.50, Dunaj 0.0075.

— Čegav je? V Slov. Gradcu je bil izvoljen za župana g. Franc Cajnko, vinski trgovec. »Kmetijski list« si ga lasti kot pristaša SKS, češ da je član okrožnega odbora te stranke. »Nova pravda« pa ga prisvaja NSS, češ da je bil kot njen kandidat izvoljen na listi socialističnega bloka. Uboji Cajnko! Sedaj res nazadnje ne bo vedel, kaj je. Sicer pa imajo gg. NSS-arji s prejšnjim slovenje-graškim županom g. Maričem prav briske skušnje. Pred tremi leti je bil kot njihov prista izvoljen za župana, letos pa je bil kandidat na klerikalni listi.

Cudne zveze! V Slov. Gradcu so se klerikaleci pri županski volitvi pridružili Nemcem in je bil slovenski župan izvoljen z 9 glasov demokratov in socialistov proti 8 glasovom Nemcev in klerikalecev. Brez komentarja!

— Vse celjske šole zaprte. Mestni magistrat celjski razglasa: Ker v mestu Celju še ni pomehala epidemija škriatinke in so se v zadnjem času v njegovih najbližji okolici pojavili novi slučaji ter se je vsled tega bati, da se ta kužna bolezen v opasni meri razširi v mestu, odreja podpisani mestni magistrat na podlagi § 18. z. z dne 14. aprila 1913 dr. z. št. 67 po zahtevanju mestnega fizika in celjskega srezkega sanitarnega referenta, da se mora preložiti otvoritev vseh celjskih šol od 15. sept. tl. na 1. oktobra tl.

— Požar v Raču. Dne 4. tni. ob 11. uri je železniška postaja v Raču obvestila mariborsko požarno brambo, da se je v Spodnjem Raču nastal požar. Požarna bramba je takoj odhitela v Rače in našla v plamenih gospodarsko poslopje posestnika Lašica. Krajevna požarna bramba pa je požar že tako lokalizirala, da mariborska požarna bramba ni bila več potrebna. Hiša posestnika Lašica je bila rešena, dočim je gospodarsko poslopje docela zgorelo, z njim pa tudi ves letošnji pridelek. Posestnik trpi visoko škodo.

— Ženska Mala antanta v Beogradu. Te dni se je vršil v Beogradu sestanek zastopnic ženskih organizacij v naši državi. Na sestanku je bilo sklenjeno, da se

storijo vse priprave za kongres ženske Male antante (t. j. zveze ženskih društev v državah Male antante). Kongres se bo sestel dne 1. oktobra v Beogradu. Razen naših ženskih voditeljic bodo sodelovalne na kongresu zastopnice češkoslovaških, romunskih in grških ženskih organizacij. Glede udeležbe bolgarskih žena še ni odločeno.

— Založna smrt dveh sestric. V vasi Majar pri Levanski varoši sta se dve sestrici, ena štiriletna, druga dveletna sklonili pod majhno, iz slame napravljeno strešico. Ostali otroci so za šalo streho zažgali. V hipu sta bili obe deklici v plamenih. Otroci so se preplašeno razbežali, a deklici sta popolnoma zgoreli. Od nesrečnih sestric niso našli nič drugega kot dva kupčka oglja med pepelom od slame.

— Ameriški admiral Andrenos obišče Split. Prihodnje dni obišče Split in našo državo vobče znani ameriški admiral Andrenos, ki velja kot velik prijatelj našega naroda in glavni ustanovitelj Ameriško-jugoslovanske lige.

— Hudournik odnesel 10letno deklico. V okolici Skoplja se je te dni pretrgal oblak. Nagloma so narasli vsi potoki in se razlili po okoliških poljih. Drveča voda je odnesla tudi 10letno deklico Hanifio Musli iz vasi Krušopeka. Našli so jo mrtvo med vrhami.

— Tovarna vagonov v Brodu brez posla. Znana tovarna vagonov v Slavouškem Brodu je v soboto odpustila 400 delavcev, v ponedeljek pa je sporočila pisмено vsem uradnikom, da jih odpušča iz službe. Delavci so poslali v Beograd deputacijo, da zahteva zaščite od ministrstva za socialno skrb. Tudi uradništvo se bo pritožilo, češ, da splošna odpustitev ni bila potrebna.

— Za boj proti malariji je odobrilo ministrstvo narodna zdravja 100.000 din. S tem zneskom bi se imele osnovati in urediti v okolici Stipa pomožne postaje.

— Kremli zopet pristopen publik. Iz Moskve poročajo, da je starodavni Kremli, ki od prevrata sem za široko publiko ni bil dostopen, sedaj zopet odprt za obiskovalce in turiste.

— Poljska novinarska ekspedicija na Balkanu. Dne 1. sept. je odpotovala iz Varšave poljska novinarska ekspedicija od 34 članov v Rumunijo, odkoder pojde na poljsko razstavo v Carigradu.

— Savršen lek protiv reumatizma. Sveta je poznata da je reumatizem jedina od najgorih i najčešćih posleratnih bolesti. Hiljade i hiljade ljudi leći se po raznim kupatilima ali bez potpunog uspeha. Medjutim u našoj državi proizvodi se jedan savršen lek protiv svih vrsta reumatizma, koji je lek pokazao neverovatno rezultate pri lečenju reumatizma. To je lek Radio-Balsamica. Dr. Rahlejeva, Radio-Balsamica poznat je u celom svetu radi svog brzog i lakog lečenja reumatizma zglobova i mišića. — Lek se upotrebljuje mazanjem i potpuno je neškodljiv srecu, a ne traži nikakve dijeta. Sa dve do tri flašice Radio-Balsamica izleći se i najstariji reumatizam. Lek se proizvodi u Laboratoriji Dr. Rahlejeva, Beograd Kosovska ul. 43. 997

Narodni volilci, pozor!

Danes, dne 6. septembra se vrši ob 20. uri v hotelu »Kosovo« na Grajskem trgu prijateljski sestanek narodnjakov. Sodeluje pevsko društvo »JADRAN«. Govorilo se bude o volitvah v občinski svet mariborski. — Udeležba obdi čim največja!

Današnji »Tabor« osega sportno prilogo, ki prinaša med drugim gradivom sledeče članke:

Dr. C. Kraševc: Sportno društvo v Mariboru.
Radovan Šepc: K šletnemu delovanju I. S. S. K. »Maribor«.
Dr. I. J. Pivko, Telovadeč sportnika.
Dr. V. Marin, Žena in sport.
Dr. Fr. Marinič, Sport in značaj.
Dr. Fr. Stamol: Sport in srce.
Dr. C. Kraševc: Hazena, Ski.
Dr. Makso Šnuderl: Planinski sport.
Radovan Šepc, Sportna atletika itd.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Decembra 1922 se je tukaj ustanovilo prepotrebno bralno društvo. Postavilo si je kot prvo nalogo postavitev novega odra. Z vsa vna so se odborniki lotili dela. Kljub majhnim sredstvom se je to posrečilo s pomočjo za napredek vnetih dobrotnikov. G. Al. Ilgo, lesni trgovec na Fali je daroval razen drugih stvari ves les za pod, g. H. Vollmaier pa ves podstavek. Znatno so podpirali odbor tudi lesni trgovci gg. A. Marinc, T. Štibler, A. Škerbinek in F. Sernec, trgovci g. F. Jagrič, posestniki gg. Fr. Fornezi, J. Kramer in P. Zrnko. Gostilničarka g. Doppler pa je na lastne stroške razširila veselni prostor. — Dne 24. avgusta tl. se je vršila otvoritvena veselica. Uspela je tako dobro, da se je morala igrati »Divji lovec« ponavljati 31. avg. Vsi igralci so svoje vloge nepričakovano dobro izvršili. Sigurnemu nastopu se je čudil celo navzoči ravnatelj mestnega gledališča g. V. Bratina. Ta je naredil načrt za oder in je šel v občo poštvovalno odboru na roke. V pozdravnem govoru je predsednik bralnega društva g. J. Zunko popisal zasluge g. Bratina za postavitev novega odra, kateri je gotovo eden najlepših v Sloveniji. Bralno društvo mu je izročilo krasen šopek. G. Bratina se je v navdušenih besedah zahvalil in spodbujal odbor in mnogo brojno občinstvo za narodno delo. — Po igri je tajnik bralnega društva gosp. A. Majcen razvil kratko zgodovino Slovencev, Hrvatov in Srbov — osebno z ozirom na boj z narodnimi sovražniki — do leta 1867, ko so narodi izsilili Habsburžanom enakopravnost in prostost zborovanja. Začelo se je društveno življenje, ustanavljanje različnih društev itd. Pojasnil je posebno pomen bralnih društev. Te so imele in imajo nalogo v ljudstvu zbuditi narodnostni čut. Začel se je boj s sovražniki naroda. Ko smo se l. 1918 združili Jugoslavlani, bil je vsak dober narodnjak prepričan, da se sedaj začne pravo narodno delo brez ovire od sovražnikov, a zamotili smo se. Nastali so boji med brati — slovansko prokletstvo! Ta boj je postal fanatičen. Kako daleč vodi ta fanatizem, dokáže dejstvo, da se je našemu mlademu bralnemu društvu očitalo izposojevanje brezverskih knjig. — Žali Bog pa si bralno društvo do sedaj ni moglo nabaviti knjig in ima le nekaj darovanih knjig Mohorjeve družbe. — Po govoru se je v krasni živi sliki pokazal delokrog bralnega društva: Čitanje knjig, gojenje petja in dramatike (živa beseda). Sliki je sledilo izvajanje nekaterih pevskih točk. Tudi te so se pod vodstvom učiteljice gđe. Konečnik izvršile izborno. Na pevski zbor lahko stavimo mnogo upanja. Po izerpanem dnevnem redu se je razvila prav prijateljska zabava. Da sta obe predstavi 24. avg. in 31. avg. — imeli tako lep gnoten uspeh, se moramo zahvaliti posebno našim gospe in gospodičinam, ki so nam ponujale izborno pecivo.

Iz Mariborske okolice. V ponedeljek dne 1. septembra so se v soparnem popoldnevu ob zamolkem grmenju privlekli iznad Pohorja svetlosivi oblaki. Vse je hitelo v skrbeh spravljati otavo. Ob jednem se je začelo na nasprotni strani iznad Kozjaka temniti nebo, kakor da bi hotelo tolažiti: »Ne bojte se Pohorje, jaz potisnem sovražnika nazaj! Zdaj pa zdaj so bolj s tihim bobnenjem odgovarjali svetlosivi pohorski oblaki: »Ne veselite se prezgodaj! Le hitite, da spravite otavo pod streho! Pot je tekla sušičem izpod čela, vozovi so dirjali z ropotom in idrom po otavo. Premirje na nebu med Pohorjem in vedno bolj se temnečim Kozjakom je dajalo ljudem vsaj toliko časa, da so mnogi ušli z otavo pod streho. Konečno je postalo to premirje oblakom predolgočasno. Izpod nebes nad Dravsko dolino se je od tretje in sicer od zapadne strani napovedovalo v oblakih vroče vreme; kuhali so — hudo uro. Trije sovražniki v ozračju so nam poslali najprej dež, za njim ploho, bliski so švigali iz oblaka v oblak in iz oblakov, na zemljo, grom je pretresal tla, viharji pišči in vršič je majal drevje, da je letelo sadje na tla. Lilo je kakor iz škafe, vmes pa je padala toča, ki je uničila sloveče Pekerske vinograde in jesenske pridelke. Pohorske posestnike in prebivalstvo Hoč je hudo poškodovalo. Deževalo je venomer, šele na večer se je oddahnilo. Naslednjega dne (torek) je deževalo ves dan kakor, da bi hotelo skriti viharino škodo prejšnjega dne, voda je drla v glušičem šumu v doline ter drvela naprej prestopajoč bregove in poplavljač travnike in njive. Dober mora biti ta nebeški Mars, ki se nam je baje preveč približal in nam povzročal toliko zla.

Pri Mali nedelji (Društveni dom) priredi v ponedeljek ob 16. uri Društvo ju-

Schicht

Pravo Schichtovo-milo z znamko „Jelen“

je že 60 let znano kot najboljšo in najizdatnejše od vseh vrst pralnega mila.

Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

Mariborske vesti.

Maribor, 6. septembra 1924

Prestolonaslednikov dan v Mariboru.

Danes so se spominjali službeni krogi, z njimi vred pa tudi vsi patrioti naše ujedinjene kraljevine prve obletnice rojstva prestolonaslednika Petra.

Tudi naše mesto je dostojno proslavilo praznik priljubljene jugoslovanske dinastije. Snoči in ra davi v jutranjih urah je vojaštvo s streljanjem iz topov napovedalo slavnosten dan. Glavni trg je izpremenil svoje lice: zapadna polovica je bila prepuščena vojaštvu in so branjevke zasedle vzhodno polovico. Z magistrata se je vila dolga državna zastava. Kmalu po 8. uri je jelo prihajati vojaštvo, ki je napolnilo Glavni trg, Slomškov trg in okoliške ulice.

Ob 10. uri se je začela v stolni cerkvi slovesna služba božja, ki jo je celebriral ob asistenci stolne duhovščine g. knezoškof dr. Karlin. Opravila je prisostvoval oficirski zbor ter predstavitelji tukajšnjih oblasti. Državnemu uradništvu je bil na čelu veliki župan g. dr. Fran Vodopivec. Zastopani so bili tudi razni drugi uradi, vodstva šol in razne korporacije. Slovesni maši, ki jo je spremljalo ubrano petje, je sledila zahvalnica in h koncu državna himna. Ob najlepšem solnčnem vremenu je vojska po zaključnih cerkvenih opravilih defilirala pred zbranimi dostojanstveniki.

Raz državna poslopja in nekatere zasebne hiše so plapolale zastave v znak radosti nad življenjem in zdravjem potomca slavni Karadžordževićev, ki je danes dopolnil prvo leto svojega življenja.

Bakljada po mestu. Mestni magistrat nam je poslal sledečo vest:

Povodom današnjega praznika obletnice rojstva prestolonaslednika kraljeviča Petra se vrši danes zvečer ob 19. uri vojaška bakljada po mestu.

Občinstvo se vabi, da razsvetli okna po sledečih ulicah, kjer bo šel sprevod: Od Meljske vojašnice preko Meljske in Aleksandrove ceste, Slovenske in Gospske ulice na Slomškov trg, Glavni trg, Dravski most, Kralja Petra trg in nazaj.

Sestanki Pol. in gosp. društva za I. in IV. okraj

se vrše:

9. sept. ob 20. uri v gostilni »Jadrana« na Rotovškem trgu;

12. sept. ob 20. uri v gostilni Benko na Koroški cesti;

16. sept. v gostilni Prochaska v Strmi ulici.

Vsakokrat sodeluje pevski zbor »Jadrana«.

m Českoslovaški aktivni minister g. dr. Milan Hodža v Mariboru. Glasom pisma, ki ga je prejelo tajništvo tukajšnjih JČ. Lige, prispe jutri z brzovlakom ob 14.41 v Maribor českoslovaški minister g. dr. Milan Hodža, ki se vrača iz vseslovanskega kmečkega kongresa v Ljubljani in na Bledu. G. minister, ki je znan boritelj za zblizanje obeh slov. narodov in vnet delavec za smernice Jugosl.-českoslov. lige, se želi seznaniti s tukajšnjimi ligaji in bo v ta namen prekinil potovanje. Na Glavnem kolodvoru ga bodo sprejeli in pozdravili odborniki tukajšnje lige, ki so tam potem vabljeni, da pridejo na postajo k sprejemu in prijateljskemu sestanku z odličnim gostom.

m Narodno gledališče ogroženo? Zagrebške »Novosti« so obelodanile sledečo informacijo iz Beograda: »Mariborsko gledališče preživlja težko usodo. Prosvetni minister dr. Korošec je zahteval zanj 800.000 din., toda finančni minister dr. Spaho je to odklonil. Članom in uradnikom so unkinjene draginjske doklade. Tako je gledališče zašlo v krizo in se utegne zgoditi, da bo Maribor, ki ima

30.000 prebivalcev, ostal brez gledališča, ker ni dvoma, da z dosedanjo subvencijo, ki znaša 100.000 din., ne bo mogel izhajati. In to je škoda, kar vemo tudi mi, ki smo v prošli sezoni prisostvovali gostovanju mariborskega gledališča v Zagrebu. — Obenem beležijo »Novosti«, da se splatsko gledališče, ki mu je bila budžetarno priznana subvencija 1 milijon din., bori za naknadno subvencijo 500.000 din. ter da se v Skoplju ustanavlja gledališki balet... (z državno subvencijo, seveda!). Mariborska gledališka kriza je začela na mrtvo točko. Kakor izvemo, je danes uradnik g. dr. Brenčič odpotoval v Beograd, da se enkrat intervenira pri vseh činiteljih, ki bi lahko obvarovali mariborsko gledališče pred popolnim razpustom. O vprašanju smo pisali že večkrat in je položaj jasen. Tega, kar je vlada dala Sarajevu, Skoplju, Splitu, Novemu Sadu itd., ne da Mariboru. Za vse se najde denar iz izrednih fondov, le za mariborski theater ga ni. Če ne bo tudi ta intervencija nič zalegla, obstoji možnost, da se bo drugo slovensko gledališče, čigar kulturni pomen in umetnostno delovanje so cenili tudi v drugih pokrajinah, v doglednem času zmorlo. In da ne pozabimo: pod režimom štirih slovenskih ministrov, ki so šli v vlado s široko razvito zastavo slovenske kulturne, gospodarske in politične avtonomije!

m Hišni posestniki! Na protestni shod mariborskih industrijcev, ki se vrši dne 9. septembra tl. ob 15. uri v mali Götzovi dvorani, proti povišanju cen električnega toka, vabijo se tudi hišni posestniki. Dr. R. Pipuš.

m Današnje slavnosti povodom prestolonaslednika rojstnega dne so marsikateroga Mariborčana iznenadile. Poveljstvo mesta namreč ne čuti potrebe, da bi potom časopisnih novice obvestilo civilno prebivalstvo o programu proslave; tudi bakljada je razglasilo šele danes. Radi verjamemo, da v vojaških predpisih ni točke, ki bi odredjala, da naj vojaška poveljstva obveščajo potom listov prebivalstvo o javnih proslavah, mislimo pa, da namenu teh proslav ne bi prav nič škodovalo, če bi se o pravem času izdelal in objavil program.

m Nezavesten vojak na ulici. Danes okoli pol 11. ure dopoldne, ko je vojaštvo stalo v polni vojaški opremi v Gosposki ulici in čakalo konca cerkvenih opravil, se je neki vojak na oglu Jurčičeve ulice zgrudil na tla. Vojaku, ki je šibkega telesa in je moral z nezadostno hrano v želodcu in pod težo vojaške opreme cele ure stati na pekočem solncu, je postalo slabo in je izgubil zavest. Takoj je bil pozvan rešilni avto, ki ga je prepeljal v vojaško bolnico.

m Požar pri Götzu. Snoči okoli osmih zvečer je začelo vsled kratkega stika goreti v transformatorični postaji pivovarne Götz. Ogenj je bil tem nevarnejši, ker je bilo v transformatorju shranjenih 10 sodčkov olja in ker iznaša napetost električnega toka 10.000 voltov. Poklicana požarna bramba se je z vso energijo lotila naporega dela. Posrečilo se ji je, da je požar zadušila in tako obvarovala i podjetje i okoliške hiše pred katastrofalno nesrečo. Škoda je vzlic temu visoka. Cenijo jo na 200.000 din.

m Bela zastava. Včeraj in predvčerajšnjim so bili policijski zapori popolnoma prazni. Tekom noćojšnje noći je prišlo 9 novih gojencev, ki pa so ostali v zaporu le nekaj ur, ker so vsi bili namenjeni za odgon v domovinsko občino.

m Tujski promet v Mariboru. Prošlo noć je prenočilo v mariborskih hotelih in gostilnah 53 tujevc.

m Sokol v Studencih praznuje svojo petletnico z javnim nastopom na vsak način v nedeljo 14. septembra. V slučaju lepega vremena se vrši prireditev na prostem. Ako bi pa deževalo, potem so pa obširni notranji prostori na razpolago. Sodelovanje je obljubilo tudi več bližnjih pevskih društev. Tako bodo prišli vsi na svoj račun, kdor rad gleda te lovadbo, komur ugaja lepo petje in še celo tisti, ki se radi zavrtijo.

m Kavarna mestni park. Od danes 6. sept. naprej svira dobro znani ciganski kvartet z Bečkereka. Zvečer 9. ure do 11. Popoldne (pri lepem vremenu) od 11. do 2. ure.

m Dva večera »Bratstva« v Narodnem gledališču. V nedeljo dne 7. septembra priredi mladinsko izobraževalno društvo »Bratstva« v Narodnem gledališču akademijo. Na sporedu so: 1. »U boj« (zbor, pod vodstvom g. Müllerja) 2. Recitacija g. E. Kragelja. 3. »Prodana nevesta«, »Oprosti mi« (zbor, pod vodstvom gosp. Müllerja. 4. Solo petje g. Avgusta Živka (tri pesmi Pavčiča, Griega in Konjoviča). 5. Petje moškega in ženskega zbora s spremljevanjem tamburaškega zbora. 6. Solo petje (Rubinstejn, Puccini), poje g. Živko). 7. Tri glasbene točke (Zehetner, Verdi, Brož), izvaja ljublj. tamburaški zbor). 8. Arabska serenada (A. M. Dozella). 9. »Pred zarjo svobode«, dramatični prizor Karla Novega. Igra dram. odsek ljublj. »Bratstva«. 10. Zaključna koraonica. Začetek ob 19. uri. Vstopnina je označena na lepkih. Po akademiji v gostilni »Jadrana« ljudska veselica. — V ponedeljek dne 8. septembra v Narodnem gledališču vprizoritev dveh veseliger in sicer: I. »Jutro pred poroko« (A. Schnitzler). Osebe: Anatol - Maks - Ilona - Franc. II. Začarana omara (Ferdo Z. Miler). Osebe: Gospod - njegova soproga - Karolina, sobarica - Gregor, sluga - Matevž, kovač - Milan. Obe enodejanki. Svira tudi tamburaški zbor. Cene so razvidne z lepakov. Začetek točno ob 20. uri.

m Ceno mesa pri mestni klavnici. V torek dne 9. tm. ob 8. uri dalje se bo na prosti stojnici v uti pri mestni klavnici prodajalo približno 70 kg svežega svinjskega mesa po ceni 17.50 din. (približno polovico špela in mesa) 1 kg. Prodaja samo konzumentom v količinah po 1 kg.

m Vsem drž. nameščencem, kavarnarjem in trgovcem! Če opetovano smo opozorili naše c. občinstvo na tukajšnje vzorno mlekarno podjetje A. Kos, Jenkova va ul. 6. Navedena mlekarna se je tako moderno in velepotozno opremila, da more ustreči največjim potrebam s popolno sigurnostjo. Drž. nameščencem daje mlekarna vsako množino mleka na knjižnico proti naknadnemu mesečnemu odplačilu. Istotako se dostavlja vsako večjo količino mleka dnevno na dom, na kar posebej opozarjamo tukajšnje slovenske kavarnarje in trgovce. Obrat se že leto dni nahaja na takli višini, da more tudi največje odjemalce v najneugodnejših razmerah stalno zalagati z normalnimi količinami.

m Ustanovna oblastna skupščina Orjune za mariborsko oblast bo v nedeljo dne 7. tm. ob 10. uri dopoldne v prostorih Narodnega doma. Popoldne od 17. ure dalje družabna prireditve, na katero vabi odbor vse nacionalistom naklonjeno občinstvo.

Glasbena Matica v Mariboru. Sprejem i vpisovanje v šolo Glasbene Matice se začne dne 10. septembra. Vpisovalo se bode od pol 10. do pol 12. ure predpoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Roden pouk se prične dne 15. septembra. Poučuje se klavir, gosli, viola, cello, kontrabas, harfa, pihala in tolkala. Učenci za pihala uživajo znižano solnino. Na zavodu se vršijo tudi skupne vaje (ensemble) za orkester, mladinsko petje in komorno glasbo. Prirejale se bodo med letom tudi interne produkcije v prisotnosti starišev.

m »Kam bodo v nedeljo ljudje drveli?« Ob 3. uri popoldne v lep Gambrinov vrt, kjer priredi I. citraški klub iz Maribora vrtni koncert z lepo izbranim vspreedom. Koncert bo, kakor vedno, nučil c. občinstvu lep užitek in bo lahko vsakomur žal, ako ne pride h koncertu. V slučaju slabega vremena se koncert vrši v Gambrinovi dvorani ob pograjenih mizah

m Čebelarska podružnica za Maribor in okolice priredi v nedeljo 7. sept. pop. — v slučaju slabega vremena na praznik 8. septembra — izlet k čebelarstvu gosp. Žitka v Pobrežju. Sestanek ob 1/15. uri (pol treh). Poogledu čebelarstva na domu skupen pohod k čebelam, ki jih ima g. Žitko na pašji v Brezju (na vozu). Pri tej priliki se bo razpravljalo tudi o vzli movanju čebel. K številni udeležbi vabi — predsednik.

— Pojasnila in legitimacije za Velešejm v Pragi dobijo na Čehoslovanskem konzulatu, Brag in pri Aloma Company, Kongresni trg 3. Ljubljana. 19. sept. skupen izlet jugoslovanskih trgovcev.

m Menjalnica g. Bezjak v Šolski ulici 5 je odprta jutri od 8.—12. ure.

m Denarna kriza bo nehala, kakor hitro se bosta zopet razvila trgovina in promet. Naj se pripravi že sedaj vsak na ta čas ter si pridobi znanja in spretnosti, brez katerih kljub višji šolski izobrazbi ni mogoče dobiti službe: strojepisje, stenografija in knjigovodstvo. Novi tečaj za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo ter knjigovodstvo (posamezni pouk) začnejo na Ant. Rud. Legatovi šoli v Mariboru dne 1. oktobra in trajajo štiri mesece. Vpisovanja in pojasnila dnevno v trgovini s pisarniški stroji Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

m Novi tečaji za strojepisje, stenografijo in knjigovodstvo (posamezni pouk) začnejo na Ant. Rud. Legatovi šoli v Mariboru dne 1. oktobra in trajajo štiri mesece. Pojasnila in vpisovanja v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat, Maribor, Slovenska ulica 7, Telefon 100.

Sport.

: Propagandni obhod sportnikov bode vseboval skoro vse sportne panoge. Zastopani bodo ciklisti, motociklisti, avtomobilisti, jahači, tenisti, lahkoatleti, težkoatleti, sabljači, dirkači, nogometaši itd. Vse bode zastopano, sprevid bo preko 1 km dolžine, korakalo bode več sto sportnikov ter občinstvu nudilo krasno sliko manifestacije za idejo sporta. — Vsi sportniki bodo zastopali svoje panoge v popolni sportni opremi dotične discipline. Vsekakor pričakujemo lahko interesantno slikovito demonstracijo telesnokulturnega gibanja v našem mestu. Obhoda se udeleži tudi več inozemskih gostov, kakor tudi sportniki iz Zagreba, Ljubljane in ostalih bližnjih mest.

: Lahkoatletska tekmovanja v okvirju jubilejnih prireditev. Prijavili so se vsi lokalni klubi ter bode pestra konkurenca mitinga še ojačena s startom S. K. Viktorija (Zagreb), Grazer Athletik-sportkluba, S. K. Primorje (Ljubljana), S. K. Ilirija (Ljubljana) in S. K. »Ptuj«. Startala bode cela vrsta odličnih naših atletov, nekateri predstavljajo celo internacionalno kvaliteto. Jury je sestavljen iz gg.: vrhovni sodnik g. poručnik Zobec; zapisničarja gg. Šepec in Planinšek; vrhovno sodišče gg. Planinšek, Nemeč, Höfer in Cestnik; vrhovni reditelj g. Vanda; starter g. Krajnc; stoperji gg. Zobec, Planinšek, Merčan in Stefutič; sodniki na cilju gg. Toman, Zobec in Planinšek; sodniki na progah gg. Cestnik, Höfer, Kerec in Novak; aranžerja gg. Hvalec in Merčan. — Zanimanje vzbujajo tudi lahkoatletične vojne akademije in našega 45. polka.

: Nogometni turnir. V nedeljo ob 17. uri se vrši mednarodna nogometna tekma GAK (Graz): Viktorija (Zagreb). — Tekmovanju se predvideva sigurno skrajno napeti potek, ker zmagovalce gostuje še drugi dan ter ima možnost v borbi z ISSK »Maribor« izvojevati dragoceni spominski pokal.

Ljubljanske sportašice, članice »Ilirije« in »Atene« nam v ponedeljek ob 17. uri predvedejo lepo rokometno tekmo vanje. Obe družini sta najboljši pred-

Ne pozabite naročnine!

Majna kava

Obiskujte

mestni muzej

na Cankarjevi ulici. Odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure. Vstopnina 1 dinar.

Ljubljanska kreditna banka

podružnica Maribor

Delniška glavica
Din.: 50,000.000

Rezervni zaklad
Din.: 10,000.000

Obretnost v vloge tek. računu in na knjižico najugodnejšeter plačuje rentni davek sama.

Kupuje in prodaja devize, valute in efekte vseh vrst.

Eskontuje in vnovčuje menice in devize na tu- in inozemska mesta.

Sprejema vsa borzna naročila na tu- in inozemske borze in jih izvršuje najugodnejše

Daje vsakovrstne predjume na blago, efekte itd.

Dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Daje informacije o vseh, v bančno stroko spadajočih zadevah.

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka Maribor

Podružnice:

Celje, Gorica, Kranj, Brežice, Crnomelj, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Split, Sarajevo in Trst.

Centrala Ljubljana

Dr. Avgust Kumar v Hrastniku
izdelovanje krepčila hrane „JUHAN“
Javim da porabim že več časa „Juhan“ v svojem gospodinstvu in da ga tudi priporočam bolnikom, posebno rekonvaliscantom. Opazil sem da „Juhan“ zelo dobro učinkuje na apetit, da bolniki ki so bili več časa popolnoma brez apetita, po porabi „Juhana“ so začeli jesti in pridobiti na telesni teži. Tudi jaz osebno in moja družina rabimo vsaki dan „Juhan“ in tudi pri nas sem opazil, kako dobro učinkuje „Juhan“ na splošno telesno stanje.
Jaz bom vedno priporočal Vaš preparat.
Z odličnim spoštovanjem
DR. KRAMAR

Hotel - restavracija HALBWIDL
sredi mesta — Jurčičeva ulica 7.

Sestajališče vseh krogov
Götzovo pivo **izborna vino**
meščanska kuhinja
specijaliteta: sočni golaš.
V soboto, nedeljo in četrtek svira Richterjev kvartet.
Lepe sobe za tujce.

Velika izbira! **Solidne cene!**
Hlače, triko in pletenine
rokavice in nogavice za jesen in zimo kupite najcenejše v specialni zalogi rokavic in nogavic
Franc Podgoršek, Slovenska 7.

Mlekarna Kos, Jekova ul. 6
dobavlja dnevno sveže pasterizirano mleko na malo kakor tudi na veliko. Priporoča se g. kavarnarjem in g. trgovcem. Državni nameščenci dobijo na knjižico proti naknadnemu mesečnemu plačilu.

Galanterijo, drobnarije, parfumerijo, vrvarske in pletarske izdelke
Nadrobno Na debelo
nudi najugodnejše
Drago Rosina, Maribor
vetrinjska ulica 26.

Mnogo denarja
prihranite, ako poskusite enkrat z nakupom v manu-fakturni in modni trgovini
Ivo Vekjet
Šolska ulica št. 4, blizu Stolne cerkve.
Kjer se prodaja po neverjetno nizkih cenah.

Zahtevajte povsod »TABOR«!

Rešitev
moje nagradne uganke se je glasilo
VIDOV DAN.
Udeležilo se je 7612 rešiteljev, tako da so se mogle izžrebati samo tri prve nagrade s 97. tolažilnimi nagradami. Zrebanje se je izvršilo 3. septembra pod vodstvom kr. notarja I. okraja Zagreb, potem v navzočnosti enega odvetnika in enega člana moje tvrdje. Uradni prepis zapisnika je bil dostavljen kr. policijskemu ravnateljstvu v Zagrebu.

1. nagrado je dobila Olga Albahari, Beograd Dušanaova ulica 11.
2. nagrado je dobila Zdenka Harapat, Sarajevo, Misirihy št. 15.
3. nagrado je dobil Djordjo Jejc, Beli Manastir, seccararano, Banat.

One, ki so dobili 97 tolažilnih nagrad, sem obvestil pismeno.
Razpošiljanje mila se bo izvedlo stopnjema do 14. septembra 1923.
Odpošiljatelji, ki niso naročili pri meni za 10 din. mila, niso mogli priti v pošte. Takisto se tudi niso ovaževala pismena vprašanja.
Ob tej priliki se najlepše zahvaljujem vsem pošiljateljem za udeležbo in beležim
Z velespoštovanjem
Anton Kalčič 1973
tovarna mila Zagreb
Zavritnica 33 Draškovičeva 58

Lepa prvovrstna hiša
z velikim vrtom na glavni cesti začetku Tezna ležeča, za vsako obrt ali podjetje sposobna, se jako poceni in po ugodnem plačilu prodaja.
Vpraša se pod »ugodnost« upr. lista.

V KAVARNI MESTNI PARK
pri okrajnem glavarstvu vsak večer
Navadne cene, pristna vina, dobra kava, vsi tukajšnji in inozemski časopisi na razpolago.
KONCERT
Ceni. športnikom se najbolje priporočata: **Vejjak in Klemenčič**

Automobilisti!

Starter-baterije prvovrstne, reparature in nabijanja izvršuje
„Vatra“ -akumulator, Maribor

MALA OZMANILA.

Pohištvo

astala izdelkov za spalno in je alisa sebe najceneje v zalogi Šercer in drug, Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 106

Higijenična brivnica, Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 9, se radi prvovrstne postrežbe vsem priporoča. Dijaki pri striženju imajo znatni popust. 1911 18-2

Učence, za izdelovanje štampilk iz kavčuka se sprejme. Zinauer, Aleksandrova cesta št. 45. 1963

Blagajničarka s trgovskim tečajem želi mesto v trgovini ali kavarni pod „Marljiva“. 1970

Šivilja sprejme delo po zmerni niski ceni. Sprejme se učenka. Schlegl, Koroska cesta 50/I. 1966

Sprejme se dva dijaka - dijakinja ali dva gospoda na stanovanje. Tržaška cesta 30, vrata 10. 1967

Išče se Inštruktorca ali inštruktor za nemščino in če mogoče tudi za hrvaščino. Cenjene ponudbe poslati na upravo „Tabora“ pod „Inštruktor“. 1931

Sprejemem 3 dijake na stanovanje in hrano. Stolna ulica št. 6/I. levo. 1922

Dobro ohraneno možko kolo na prodaj. Aleksandrova cesta 44/III. 1941

Izobraženi mladi pomožni delavci oz. delavke se takoj sdranjajo proti dobri plači za stalno delo „Volta“ d. d. Koroska cesta 27. 1969 2-1

Kupi se hiša ali vila z vrtom v Mariboru. Ponudbe naj se pošljejo odvetniški pisarni dr. Kodermana in dr. Slokarja v Mariboru. 1938 2-2

Šolske torbe, nahrbtniki in jetmeni za knjige priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 1944 10-1

Mesarja v mestu, lepo opremljena, se da v najem z 1. oktobrom. M. Kaupič, gostilna. Glavni trg 19. 1959

Žaganje, oblanja, dokler zaloga, po znižanih cenah prodaja Mariborska lesna industrija. Koroska cesta 46. 1950

Stanovanje soba in kuhinja se menja v Studencih, Zrinskega ul. 12 proti istotakemu, ajraje v bližini delavnice drž. žel. 1961 2-1

Hiša z pekarno ter stranskim poslopijem in vrtom na prodaj ali da takoj v najem. F. Kučer, pekarna Smartno ob Paki, Savinjska dolina. 1960

Brensbor-voziček, dobro ohranjen, po nizki ceni na prodaj. Mlinska ulica 32/I, levo. 1964

Pristopajte CMDI

KAVARNA „FRANKOPAN“

Vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo svira prvovrstna salonska godba, ostale dni koncert s glasovirjem. Izbran barski program. Toči se vino v steklenicah po 15, 20 in 30 Din. Priporoča se

1707

IVAN KOKOL.

Najcenejše Otroške čevlje

in najelegančajše čevlje in nogavice kupite pri tvrdki

Anica Traun
Maribor, Grajski trg 1

1748

in nogavice po izvanredno nizkih cenah!

Najboljše manufakturno blago se dobi pri tvrdki

J. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrova cesta št. 13.

TELEFON STEV. 222.

Trgovina z modnim, manufakturnim, suknenim in platnenim blagom, perilom, konfekcijo in pleteninami.

Na debelo in drobno.

1715

Ceneno češko perje!

En kilogram sivga opuljenega perja 70 Din., na pol belo 90 Din., belo 100 Din., boljše 120 in 150 Din., mehko jak puh 200 in 225 Dinarjev, boljše vrsta 275 D. Pošiljave carine proste, proti povzetju, od 300 Din. naprej poštnine prosto. Vzorec zastoji. Blago se tudi zamenja in nevsече vzame nazaj. Naročila samo na

Benedikt Sachsel, Lobez št. 38 kod Plizna, Češko-slovaška. Pošne pošiljke gredo iz Češko-slovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni. 1898

RESTAVRACIJA GRAJSKA KLET

Bogomir Šlachta

vsaki dan ob 20. uri

KONCERT

salonskega orkestra
g. Pospisila

Prvovrstna srbska, francoska in češka kuhinja. Toči se najboljše vina in eksportni ležak Laške pivovarne.

1903

Vremenski preroki.

Če z ledom ti streho razbil je Matija, pa v Račju opeko ti nudi Zofija.

Ob Jurju če zebe te v strgani koči. opeko ti v Račju si urno naroči.

Če Filip dal kmetu prehladno je vreme. kmet urno naj v Račju opeke si vzeme.

Zobobola

ne pozna kdor neguje zobe z „ITO“

Edini isprašani optik R. BIZJAK, MARIBOR

GOSPOSKA ULICA 16.

Ima vse optične predmete navadna in originalna „Busch“ stekla vedno v zalogi. 1945

K L U B

1. do 15. sept. 1924

?? MORELLI ??

ELLA LESKOP
LEPA PETROVIC
VIDA BÖSKE
- ZLATGORAS -

Ruski plesi
Začetek ob 11. uri

B A R

Leseno pohištvo

Železno pohištvo

Tapetn. pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljna oprava

Preproge

Zavese

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohištnja

Karol Preis

Maribor

Gosposka ulica št. 20 (Pischnova hiša)

Svoboden ogled Cenli brezplačno!

Podpirajte sokolski tisk!

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D. V LJUBLJANI

prodaja premog iz

SLOVENSkih PREM OG OVNIKOV

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREM OG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča češko-slovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

4-12

Naslov:

385

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG D. D. V LJUBLJANI
Miklošičeva cesta 15/II.

Poklicni poljedelec

Išče v zakup kmetijstvo v izmeri 30-60 oralov (eventuelno tudi več). Posestvo bodi po možnosti arondirano, kjer bi se lahko poleg pašništva in reje molznih krav intenzivno gojilo poljedelstvo. Inventar, ki je na posestvu, bi zakupnik prevzel. Ponudbe z natančnim opisom gospodarskih razmer in z navedbo zakupne cene naj se naslove na upravo lista. 1910

V lastnem interesu

vseh jugoslovanskih trgovcev je, da posetijo

VZORČNI

VELESEJEM V PRAGI

21. do 28. septembra 1924

kjer se jim nudi najugodnejša prilika, da stopijo v direktni stik z bogato češko-slovaško industrijo in trgovino. 3-2

Znižana vožnja po jugoslovanskih železnicah 50%, po češko-slovaških železnicah 30%.

19. septembra skupen izlet jugoslovanskih trgovcev.

Sejmska legitimacija služi kot vizum za potovanje v Češko-slovaško.

Cena legitimacije 20 Dinarjev.

Pojasnila in legitimacije daje:

Ceško-slovaški konzulat Ljubljana, Breg.

Atoma Company Ljubljana, Kongresni trg.

Gorska dirka na Vrhniki pri Ljubljani!

Klasična gorska dirka Jugoslavije 24. avgusta 1924 6 km

grof Herberstein na štirisedežnem 6/15 PS FIAT 501 Sport zmagovalec svoje kategorije!

Baron Ghyzy FIAT 501 Sport drugi!

FIAT avtomobilno zastopstvo

I. J. gf. HERBERSTEIN

Maribor, Gosposka ulica št. 20

Telefon št. 133

Telefon št. 133

Sportna priloga «Tabora».

Ob petletnici Slov. sportnega kluba.

Iz tužnih stoletij svoboda je vsklala.
Sokoli razpeli svobodna so krila
v višave zasanjane. Solcu naproti
svetlobe so vsmerili drzne peroti.

Nevkročenih misli, z božanstveno silo
za cilji visokimi plove njih krilo.
Kaj mar so daljave, sovragi oholi;
v odločnem poletu poje si sokoli:

V nas spijo semena božičnosti srečne,
v nas s a m i h poročstva svobode so večne.
Krepimo telo si, krepimo duha si —
ina naši bodočnosti zlati so časi.

C— --c.

Dr. Ciril Krašovec:

Sportno društvo v Mariboru.

(Kulturno-historična slika.)

Le malokateremu današnjih Mariborčanov utegne biti znano, da so imeli Slovenci v Mariboru že pred vojno svoj sportni klub. Idejni oče njegove ustanovitve je bil odvetniški kandidat dr. Grossmann, sedaj odvetnik v Ljutomeru, ki je takrat vršil prakso pri tuk. sodišču. Kmalu je dobil v pokojnem odvetniku dr. Ivanu Glaserju in g. prof. Marinu 2 važna pristaša svoje ideje. — Grossmann je snoval načrte, Glaser je interveniral pri oblastih, Marin je finančiral in izvrševal. Kmalu so bila pravila gotova in z odlokom z dne 5. kimovca 1900, št. 30.261 je takratno c. kr. štajersko namestništvo v Gradcu pravila potrdilo in obstoj društva je bil legalno in dejansko zagotovljen. Izvolil se je odbor, čigar predsednik je bil že imenovan g. dr. Glaser in odborniki gg. sodni svetnik Iv. Zemljič, sedaj pri sodišču v Mariboru, prof. Marin, prof. dr. Poljanec in Lichnerwallner. Društvo je šlo okroglo 40 članov. Izdalo je lično knjižico kot društveno legitimacijo, na čije prvi strani so bili osebni podatki člana, v nadaljni vsebini pa: pravila Sportnega društva Maribor, štajerski vojni red, daljave in ture iz Maribora v kilometrih in naslednji oklice:

»Sportno društvo Maribor« prireja kegljiščne, strelske, pevske in druge raznovrstne zabavne večere, igre in jour-fixe v Narodnem domu, Lawn-Tennis igre, kolesarjenje in telovadbe na svojem igrišču v Reiserjevih ulicah v Mariboru — prireja pa tudi izlete v zvezi s petjem in drugimi zabavami v mariborsko okolico. Vse to se naznanja od dobe do dobe natančno na črni deski v vestibulu Narodnega doma in po potrebi tudi do časnikih.

Vprašanja, pritožbe in vabila naj se pošiljajo na »Sportno društvo Maribor«

Radovan Šepec.

K 5 letnemu delovanju I. slovenskega sportnega kluba „Maribor“.

Kmalu po preobratu, v prvih mescih 1919. leta, ko so se vsaj deloma začeli pomirjevati od vojne razburjeni duhovi, zaznamuje naše mesto uspeh, velevažen dogodek na narodnem in kulturnem polju — ustanovitev prvega in edinega slovenskega sportnega kluba »Maribor«.

Kot pri marsičem koristnem, tako je dala tudi pri ustanovitvi našega kluba prvo vzpodbudo mladina — dijaštvo. V lepih zgodnjepomladnih dnevih je bilo opaziti na zelenih mestnih livadah vedno večje vrvenje, mladina, po večini nemška, se je pričela zbirati okoli žoge. Nogometna igra si je pridobila hvaležnih pristašev. V tem vrvenju se je skupina slovenskih sportnikov, polna navdušenja za stvar, strnila v ožji krožek, čigar oblike je bilo nacionalno. Uvažujoč vse neprilike, je ta mala ali hrabra četa kaj kmalu ubrala pravo pot in se je ujednili na potrebno tolmačenje svojih teženj tudi izven neposredno interesiranih sportnikov. Idealna stremjenja naših mladih sportnikov so kmalu pritegnila večje število izkušenih starejših sportnikov v novo nacionalno gibanje. S tem sta bila problem in ustanovitev lastne društvene organizacije ugodno rešena. In res že avgusta 1919 je dobila lepa ideja sporta s prostovoljnimi in ponosnim imenom »Maribor« med mariborskimi Slovenci svojega oficijelnega predstavnika in borca. Na ustanovnem občnem zboru sta bila izvoljena v predsedstvo gg.

dr. Irgolič in Drago Kobi. Akoravno so si bili postavili mladi navdušeni sportniki na program za naše skromne razmere skoro nedosegljive točke, je bilo vendar opravljeno še v tekoči seziji ogromno delo. V najkrajšem času si je klub priboril s svojimi navdušenimi nastopi vsestranskih simpatij in je vzbujal pozornost širom cele Slovenije. Od začetka se je omejeval »Maribor« samo na nogomet, kakor je vobče ta panoga sporta vsled velike slikovitosti in popularnosti našla najlažje razumevanje širše publike in je v preobratni dobi izključno obvladovala repertoar sporta v Sloveniji. Že leta 1920, je »Maribor« znatno razširil svoje delovanje. Dosegel je od merodajnih činiteljev, da je bil »Ljudski vrt« zopet izročen predvojnemu namenu, to je, mestna občina ga je na podlagi posebnih intervencij od strani »Maribora« zopet izročil sportnikom kot idealno zavetišče. »Maribor« si je z ogromnimi žrtvami zgradil zraven prejšnjega nogometnega prostora novi sportni prostor. (Ob istem času so se vpostavili zopet nekdanji tenis prostori in tudi z organizacijo čisto damskega sporta se je pričelo. Značilno za rapidni razvoj kluba je tudi dejstvo, da je »Maribor« prvi v naši državi uvedel ženski rokomet. Vsekakor pomemben dokaz življenske sile enoletnega društva. Leto je končalo s popolnim uspehom ter zaznamuje tik ob koncu sezone važno zmago nad lokalnim ryakom

Sportvereinigung »Rapid«. Zmaga nogometnašev je ostala kot nekaki mejnik ne-uspehov te sekcije ter pridobiva posebno važnost z dejstvom, da so se razvijali nemški in slovenski sportniki strogo ločeno in s tem so tekme pred občinstvom pridobile značaj nacionalnih borb.

Naslednje leto je končalo po zaslugi tedanjega neumornega predsednika g. Tomana s popolnim moralnim uspehom. Z odločilnimi zmagami nad vsemi nasprotniki si pribori po dveletni borbi »Maribor« nogometno prvenstvo mariborskega sportnega okrožja, kar je bilo posebno v nacionalnem pogledu velike moralne vrednosti, katero prvenstvo nosi nepretrgano do današnjega dne. V internacionalnih borbah se izkaže enakovreden ali celo v premoči nad silno inozemsko konkurenco (Wiener Sportklub, GAK, Klagenfurter Athletiksportklub). V svojem okrilju vzdržuje in vežba pet nogometnih moštev; na dveh dobro urejenih tenis prostorih se vidno odmačava ta krasna panoga sporta; upostavljeni lahkoatletski odsek pridobiva vedno večje razumevanje; število podpornih članov in klubu in njegovim prireditvam naklonjenega občinstva raste dnevno. Leta 1922. je prevzel vodstvo kluba današnji predsednik g. Roglič. Z njim je pričelo smotreno izglajevanje pomani-

kljavej, ki so se čutili od časa ustanove naprej. Bogata izkustva preteklosti olajšavajo sanacijo marsikatero oviro za brezhibno in harmonično delovanje sportnega kluba. Pred vsem so se premagale materialne težkoče in s stalnim urejanjem notranjega ustroja kluba se je okreplil vedno bolj naraščajoči aparat, ki ima slehernemu Slovencu, ki teži za fizičnim udejstvomljenjem v svojo in drugih korist, biti prijetno in uspešno zavetišče. S stalnimi vsakonedeljnimi tekmovanji v najrazličnejših sportnih panogah v in izven naše ožje domovine je vzbujal do danes naš slovenski sportni klub veliko zanimanje za kulturne razmere in procvit našega mesta.

Vestno delovanje njegovih funkcijonarjev in članstva na polju fizičnega ozdravljenja, okrepitev in vzgoje našega naroda, izkazuje vsega priznanja vredne uspehe. Kot sportna organizacija zavzema »Maribor« v Sloveniji reprezentančno mesto in v lokalnem življenju spada v vrsto največjih in najmočnejših narodno-kulturnih organizacij. V smotrenem približevanju našega naroda k kulturi velikih narodov zapada vrši v našem mestu I. S. S. K. »Maribor« težavno ali hvaležno nalogo na telesno-kulturnem polju s parolo:

V zdravih telesih — zdrav narod!

Pivko:

Telovadec sportniku.

»Napišite nam kratek članek o razmerju med sportom in telovadbo!«

Oprostite! Mislili ste menda na razmerje med sportom in sokolstvom, ker se obračate na človeka, ki živi že tretje desetletje v sokolstvu, toda kot obziren urednik ste se hoteli izgnati nečemu — ker veste, da so nekateri ljudje občutljivi. Ali ne čutite, da med telovadbo in sportom ni tolike razlike, kakor med sokolstvom in sportom? Saj spadajo sporti k telovadbi, za one sporte pa, ki imajo namena gojiti telesnih vaj, temveč se bolj duševnega značaja, boste morali sportniki kmalu sami najti drugo ime, ker se bistveno in temeljito razlikujete od njih. Ni vse sport, kar se hoče nazivati s tem izrazom.

Sporti, ki goje telesne vaje, so tako raznovrstni, da jih veže večinoma le skupen naslov. Sportnikom radi očitajo, da so sportniki, zlasti ako se pečajo z gojenjem ene edine panoge sporta, one panoge, za katero se čutijo najbolj sposobne, v kateri dosežajo uspehe in v kateri nahajajo duševnega zadoščenja. Taki sportniki podlegajo kaj lahko osebnim ambicijam, kar jih vleče silna strast za rekordom.

Med sporti vidimo panoge, ki v naših drobni in primitivnih razmerah ne morejo postati last širših plasti. Nekateri sporti so tako dragi, da niso in nikdar ne bodo deokratski in povprečnemu človeku pristopni ki torej vobče ne morejo postati narodna last. Taki sporti ne prispevajo k narodni vzgoji. Smatramo jih za manj vredne, ker služijo edino fizičnemu in duševnemu razvedrilu izbranih poedincev in ker ne morejo niti v narodni propagandi doseči večjih uspehov. Z veliko

simpatijo pa gledamo na sportne panoge, ki nosijo na sebi pečat demokratičnosti in so iz tega razloga sposobne velikega razvoja. Kdor meri po merilu, koliko da prispeva naše delo k občni narodni vzgoji, ta si bo atkoj na jasnem, kako mora ceniti poedine panoge sporta.

Mnogi klubi so pridobili svojemu sportu dober glas. Ne samo sportu temveč tudi narodu. Resno, vztrajno delo prinaša v sportu obilo uspehov. Moderna publika, ki je sportu razmeroma mnogo bolj naklonjena nego telovadbi, ve ceniti sportne uspehe. Pomisliti je pa treba, da je publika nekaj postranskega in da nam ne sme biti merodajna. One panoge sporta so najbolj simpatične, ki ne iščejo rekordov pred občinstvom, temveč ki goje svoje vaje brez ozira na občinstvo, v prirodi, kamor običajno občinstvo niti ne hodi rado gledat. Bodoči nacionalni pomen imajo pri nas zimski sporti in planinstvo, deloma tudi vodni sporti.

V telovadbi, kakor jih goje telovadna društva raznih narodov, je istotako obilo razlik. Glavni vzroki so v različenosti sistemov, v sredstvih in — v duši. Marsikatero telovadno društvo goji telesne vaje v sportnem duhu.

Telovadci in sportniki naj streme k enotnejšemu tipu. Mnogostranstvo v telesnih vajah je najkrajše sredstvo za zdravje in lepoto. Mnogostranstvo budi v človeku zmisel za lepoto v oblikah in za lepoto v npravnosti.

Sportnik in telovadec nista daleč od sebe.

Sportnik in Sokol sta pa različna tipa. A tega niste hoteli vprašati, zato — zaključujem.

Dr. Vilko Marin:

Žena in sport.

Brez dvojbe je moderna kultura tudi v tem oziru napravila velik korak naprej, da si prizadeva zbuditi zanimanje za sport in telovadbo tudi med ženskim svetom. Uvidevati se je začelo, da ni sredstva, ki bi moglo tako intenzivno pospeševati zdravje, kakor je ravno pravilna telovadba in sportno negovanje organizma. Kolikokrat imamo zdravniki priliko videti v svojih ordinacijah blede, slabotna dekleta, bolna na pljučih, s sklerivljeno hrbtenico, s slabo prebavo in celo vrsto drugih bolezni, — katerim je v prvi vrsti krivo zanemarjenje telesa od najnežnejše otroške mladosti dalje; dolgočasno sedenje po zaduljih sobah, življenje in ročna dela, pri katerih je telo dolge ure sklerivljeno, — vse to je strup za telesno zdravje. — Vsled tega trpi prebava, moten je krvni obtok. Zlasti v trebuhu in v notranjih spolnih organih, pljuča se ne morejo širiti v prsnem košu, pljučne konice zaostajajo v delovanju in ravno tamkaj najde jetika torišče, kjer

lahko mirno in od početka neopaženo začne svoje ugonablajoče delo.

Naloga staršev ter vzgojevalnih in gospodinjskih zavodov bodi, da skrbijo za to, da se nudi razvijajočemu se organizmu poleg duševnega in telesnega napora menjaje tudi razvedrila na prostem v prvi vrsti s tem, da se goji gimnastika, proste vaje, orodno telovadno in sistematično gojenje vseh vrst sporta, kakor plavanje, veslanje, tenis, drsanje, šankanje, metanje žoge in sploh vse igre na prostem. Vsekakor je treba tudi tukaj stroge individualnosti, kar pa je naloga edinole zdravnika, kateromu se naj prepusti, da odloči, kaj je posameznemu organizmu koristno, kaj škodljivo; — tako se ne bo moglo več pripetiti, da bo človek s srčno hibo moral proizvajati težke vaje na orodju, ali drug slučaj, ko je moral obrok z ekskvizitno tuberkulozo sodelovati pri štafetnem teku.

Sport in telovadba pa naj se nikakor ne smatrajo samo kot zabava, ampak

Dr. Ciril Kraševac.

Hazena.

Nesporo je, da je sport ženi koristen in potreben v isti meri, kakor moškemu. Jasno pa je tudi, da zahteva fizična in psihična konstrukcija žene, od moške popolnoma različna, posebnih, svoji naravi prikladnih sportnih tipov. Nekateri danes uzele sportnih tipov so za ženo preveč težki in naporni: nogomet, atletika, motocikli i. t. d. Drugi so predragi in privileg premožnih: tenis, avto. Tretji so bodisi časovno ali krajevno neprikladni. Tako vidimo, da se udeležuje žena le v nekaterih sportnih panogah: telovadba, drsanje, turistika in izjemoma tenis, avtomobil, jahanje. To pa je vse premalo in enostransko.

Neizpodbitna potreba po ženski naravi prikladnem tipu je povzročila, da se širi med ženskim svetom od Čeha prof. A. Krištofa v letih 1907—1908 sestavljena igra **hazena-rokomet**. Taktično in tehnično bazira rokomet na istih pogojih in pravilih, kakor nogomet. Spraviti žo-

go na nalašč v ta namen po strogi predpisih narejenih igriščih mimo nasprotne obrambe v gol. Imeni povesta, da je pri nogometu sredstvo noga, pri rokometu roka. Bistveno pa se igri razlikujeta v tem, da je rokomet lažji, manj naporen, ublaženih gibov, a priori izključujoč vsako nasilje. Nekaj nežnega, mehkega, ženskega prikladnega. Kot tak povsipeše vglajenost oblik in kretanja, stopnjuje gracioznost gibov in rodi na ženski prikladne vrline. Zahteva pa gibčnost in prisotnost duha. Kot družabna igra, ena garnitura obstoja iz 7 ali 9 oseb, se igra na nogometnih prostorih, z nogometno nomenklaturjo, vendar v manjših prostornih dimenzijah: dolžina 48 m, širina 32 m. Od igralke ne zahteva nobenih nabav in izdatkov, tako da je ta sport vsakomur dostopen. Gotovo bo našel ta graciozni in obenem zdravi in nenevarni tip tudi med tukajšnjim nežnim spolom obilo gojiteljic.

Dr. Makso Snuderl:

Planinski sport.

»Kala k' agathá.
(Καλά κ' αγαθά.)

Vse naše moderne sportne panoge stremijo za tem, da krepijo človeku telo, zdravje, živce itd. Človek naj bo superioren nad nevarnostjo in naporom dneva; v tekmi sil naj se jačijo in večajo njegove telesne sposobnosti. Narod, ki tudi v najširših masah goji sport, mora biti zdrav, močan, hraber, nepremagljiv.

Antični sport, kakor so ga gojili stari Grki, pa je bil nekaj več. Njih načelo je bilo postati: »Kalós k' agathós«, t. j. »lepo in dobro«. Gojili so torej ne le zdravje in moč, nego tudi dušo. »V lepem telesu biva lepa duša«; telesne sile in duša, drug na drugega vzajemno vplivajo. Zato so olimpijske igre Grkov poleg sporta druževali tudi tekme v umetnosti, v pesmi, drami — da izzvenevale v religiji. Njih upodabljalna umetnost je v izražanju sportnih momentov in postov sportnikov dosegla vrhunec. Zato je moral mali narodni Helenov doseči najvišje v umetnosti, v umskem razvoju, v telesni sposobnosti; zato je zmagal nad Perzijci; zato živi še danes nevenljiva njegova umska kultura.

Zelo blizu tej smeri helenskega naroda je danes planinski sport. Ne le, da je to sport v vsem obsegu, ki sem ga označil uvodoma; marveč planinski sport goji poleg kala tudi agathá. Planinec, ki kripi svoje telo s težavnimi turami, svoje živce v nebotičnih višinah, ki duhaprisoten mora jačati svojo voljo, da zmore ne-

premagljive zapreke, ta planinec se ne more zapirati pred mogočnim dojemom velike Narave. Leže k počitku v senenat gozd. V trati mrgoli skoro nevidno bitje, mravlja hiti po poslih, stebila travic v tisočih varijantah se križajo iz zemlje poleg silnih debel dreves, zatočišče pevcem, rastočih v sinjino, v kateri kroži kragulj, prežeč na zverjad, ki plaha šviga skozi grmičja. V večnolepi grozi ledenikov gleda brezdana, gleda relief sveta, mesta in morja, se čudi krasoti zimске panorame in ne ve, je li krasnejša rjava jesen ali sveža pomlad v neštetih nijansah, prehodih, v večnem prelivanju snovi in življenja. Planinec potem mora postaviti ves ta čudežen svet v razmerje do sebe: Odkod vse to? Kako? Kam? Zakaj? In kakšna je tvoja naloga v vsem tem? Mar hočeš še nadalje z zavezanimi očmi hoditi skozi življenje?

Že učinkuje narava v njegovo duševnost. Poglobi um, čustvovanje, riše mu širša obzorja, izvršuje drugi del grškega rekla: agathá!

Zato je planinstvo — gleda na učinek — sport v vsem klasičnem pomenu. Preko senzacij, preko mrzličnih, sapa zapirajočih tekem, vrši svojo široko poslanstvo. Zato je popoln sportnik šele oni, ki poleg fizične plati svoje favoritne panoge, poleg kalá, odpira tudi svoje notranjosti tudi temu, kar so nekoč nazivali: agathá. Zato:

Prid' vrh planin!

Dr. Ciril Kraševac.

Ski.

Smučarstvo — sport vseh sportov je naziva slavni Nanzen — je pri nas Jugoslovanih še prav malo poznano in vpoštevano. Kljub temu, da so podani za ta mični sport v naši domovini zunanji in notranji tehnični pogoji: Ugoden teren v Julijskih in balkanskih Alpah, povoljne zime, bližina smučišč na eni strani in lahka nabava smučarskih potrebščin v domači tovarni na drugi. Pa kljub temu, da nudi ta sport v najpopolnejši meri to, kar pričakujemo od sporta sploh, pa naj si bo že to v zdravstvenem, vzgojnem, socialnem in ne vem še kakšnem oziru. Poglavitni je seveda zdravstveni moment. Smukanje ne zadene samo zunanje strani človeka. Vso notranjost mu prešine in pravnalja in krepki: srce, živčevje, dihalna, prebavila, kožo, mišičevje, okostje, členke, pospešuje obtok in čiščenje krvi, menjava snovi. S kratka, učinkuje na ves fizični in duševni aparat. Smukanje je dober vzgojni pripomoček. Vzreja voljo, pogum, odločnost, podjetnost, duhaprisotnost. Rodi veselje do življenja in dela. Socialna pomembna plat smučarstva je v tem, da se krepi s posameznikom cela nacija. Le oglejmo si Angleže, Amerikance in brate Čeha. Sami mogočni narodi in navdušeni pristaši sporta. Pred dobrimi 30 leti započeti zmagoviti pohod smučarstva iz Norveške — kjer se da ta sportna panoga zaslediti že okoli l. 1200 — po Srednji Evropi, uspešno pridobiva na terenu.

Pa je res nekaj čudovitega — zima v gorah. Od neštetih milijonov snežnih in ledenih kristalov se odbija solnčna luč. V tisočih nijansah se lomi in polni ozračje z baječnim bleskom, mrgolenjem, svetom, migljanjem. V gorski zimi jo

zrak čist kot ribje oko. Precizno kaže konture velikanov na obzorju. Veličasten, tajinstven mir. Večen praznik narave, v mogočnem svetišču narave. Brez greha in zle misli. Daleč tam v »nižini« — v meglo zaviti — pa mori in ubija kultura: človeka.

V tej panorami Večnosti raste čovek sam pred seboj. Telo in duša se širita. Nove misli, nove moči. Novi viri življenja se odpirajo. Nato zdrči na gladkih deščicah po zasneženih obronkih, mimo robov in prepadov, čez ledenike in strme grebene. Odločen po premišljeno zbrani poti. Zaglobljen v slehern gib in ostrega duha. Preko nevarnosti — s klubujočo mislijo. Res človek. In drči nevstrašen proti novim ciljem — novemu življenju.

Ni baš lahko smučarenje. Vendar pa ni tako težko, kakor bi človek mislil prvi dan, ko pada in vstaja in zopet in zopet pada. Sicer pada na mehko in kmalu kapira »umetnost padanja«. S tem pa je že premagan začetek. Nadaljni napredek zavisi od poguma in podjetnosti. Nekaj napora je zraven, pa prav nobene nevarnosti. Za prvo in drugo turo je priporočljivo spremitvo večšega smučarja. So malenkosti, na katere more opozoriti le večak. Glavni začetniški pogrešek — širjenje nog — je po par vožnjah odpravljen. Pravilo: smuča paralelno, nogi v kolenskih skupaj, desna pri vožnji malo naprej. Palice — ena ali dve je individualno — rabi smučar le za hitrejše pomikanje v ravnini. Pri tretji ali četrti turi je plašni začetnik že navdušen smučar. Prisega, da bo vsako prosto uro porabil.... Neizčrpni vžitki in nepopisno lepe ure se zarišejo večno v dušo — nikdar pozabne.

Pri popisanih vrtilah je res žudno, da je med nami zanimanje tako neznanost. Koristno pa bi bilo vsem — posebno meščanom in drugim žrtvam modernih izčrpujočih poklicev — da le enkrat poskusijo. Nabava potrebščin ne zahteva pomembnih denarnih žrtev. Smuča in dobri čevlji. Edini izdatek za vselej. V Ljubljani se dobijo prvovrstni domači izdelki.

Nam Mariborčanom nudi Pošorje najlepši teren. Posebno Klopni vrh in nato vsa južna stran. Za začetnike so lepa smučišča desno in levo železniške proge

Radovan Šepec.

Lahka atletika.

Sport se danes deli v različne panoge in skupine. Razvrstitev bi izpadla prilično sledeče: Lahka atletika (tek, hoja, skoki, meti in kombinacije prednjih kot: petoboj in dr.), tekmovanje moštev (nogomet, Hokej, rokomet, Rugby, Krieket), sport na vozilih (kolesarski, motociklistični, avto, zrakoplovni), vodni sport (plavanje, veslanje i. dr.), težka atletika (boksanje, rokoborba, dviganje tež), zimski sport (drsanje, sankanje, hokej na ledu, smučkanje), sabljanje, (s sabljo, Florett), družabni sport (Lawn tennis, Krocket, Golf, lov, streljanje) in sportne igre z žogo, po različnih kombinacijah (z roko, pestjo, palico i. t. d.) Vsa si naj izbere ono sportno panogo, katera je njegovi osebi najbolj prikladna, po možnosti pa se naj orientira tudi po vseh drugih panogah, ker vse vežejo in zastužijo zanimanje, kajti vsem je cilj isti: pospeševanje zdravja naroda.

Od vseh sportnih skupin, s katerimi se bavijo narodi sedanosti, zavzema lahka atletika najširše polje. S pravom se pa lahko trdi, da to tudi zasluži, da je najprirodnejši sport ravno zaradi najenostavnejših sredstev. Najnaravnejše ljudske kretnje pridejo do izraza, kretnje, katere je naroda dala človeku za borbo za obstanek. Lahka atletika nam predstavlja v najčistejši obliki misel ve-

Pesnica—Št. Iij. Z vlakom do Pesnice in od tam po složnem gričevju v Št. Iij ali k Sv. Jakobu in nazaj na vlak. Krasen teren je tudi okoli Ponikve pri Poljčanah.

Naj bi našlo smučarstvo, kot »kralj vseh sportov«, mnogo privrženecv. Vsestransko vdejstvo organizma; konkurenca več sportnih panog: turistika, snežni sport; neprimerno nizki stroški udeleževanja, ki odpre dostop najširšim masam; nepopisni vžitki; vse to so momenti, ki morajo ta sport tudi med nami Jugoslovani demokratizirati.

likih helenskih olimpijad, ko so mladeniči, v razvnetem veselju in vzvišeni radosti celih dežel sprejemali proste latorje vence kot plačila in darila, v prekrasnem kontrastu z gladijatorji, ki so pozneje besneli za milost razjarene in krvi željne rimske mase.

V lahki atletiki se išče lepota v ritmični kretanja in tekmovalne, ki nam podaja ono življensko moč, ki samo pomiljuje vse, kar je malo in nizko.

Pregled razvoja lahke atletike v Jugoslaviji izkazuje velik napredek ter se v celoti lahko zadovoljujemo. Ugodno polje si je pridobila lahka atletika tudi v Sloveniji, kjer zaznamuje posebno Ljubljana že več jugoslov. rekordov ter vsestransko umevanje in uspeh. Nekoliko drugače pa izpada lahka atletika v Mariboru. Po prvem in zadnjem lahkoatlet. mitingu leta 1921 je na tem polju zopet zavladalo mrtvilo. Le peščica ljudi giblje in dela na tem, da ne izumre pri nas ta krasna panoga. Zopet se sicer obeta pomlajenje — sportni prostori se, na odločno inicijativo tukajšnje sportne instance, dnevno bolj in bolj polnijo z atleti, v vseh panogah lahke atletike se vežba in z velikim zanimanjem se pričakuje prvi uspehi novega strmljenja.

Sportni humor.

Kako se vstavi avtomobil?

Amerikanski farmer pride iz pragozda v New-York. Neki multimilijarder ga povabi na izlet z avtomobilom, katerega farmer dozda še nikdar ni videl. Ko drčita z vso silo po gladki cesti, jih doleti nesreča, da zadeneta v močno drevo. V krasnem, 20 m dolgem loku odletita vsled nenadnega sunka iz avtomobila in padeta na neimenovana dela telesa sredi travnika. Poln čuda vpraša farmer: »Naj mi Vaša milost ne zameri vprašanje! Kako pa tega hudiča vstavijo, če ni dreves?«

Jahalni sport.

Stric vzamejo 5letnega Jurčka na kolena, da bi jezdit. Po kratkem galopu prašajo stric: »Jeli Jurček, to ti ugaja?« Jurček se odreže: »Da, prav fejest je! A včeraj sem jahal pravega osla, to je bilo še lepše.«

Nesportni humor.

Kako je ravnati z opozicijalcem!

Pokojni celjski profesor A. Hlušček je bil strasten opozicionalec. Če je kdo trdil belo, gotovo je rekel Hlušček črno ter je kričal tako dolgo, da je obxeljala njegova.

Bil je ob njegovem času na gimnaziji dijak R—r, čigar stric je bil istočasno na zavodu profesor veronauka. Ta dijak je storil nekaj, zaradi česar bi bil moral biti po šolskih predpisih izključen. Stric bi ga bil rad rešil, zato je šel k profesorjem ter jih je prosil, naj ne glasujejo za izključenje. A profesorji mu rečejo, da ne bo vse nič pomagalo, ako ne pridobi tudi Hluščka. A kako tega dobiti? Saj ga je poznal! Premišljuje toraj in nazadnje najde rešitev.

Ko pride namreč pri seji zadeva R—r na vrsto in vpraša ravnatelj profesorje za njih mnenje, oglaš se takoj dijakov stric ter reče resno: »Dasi sem fantu stric in mu želim najboljšega, vendar vidim, da je njegova pregreha tolika, da bi bila milost tu na nepravem mestu. Svetujem torej, da se R—r izključi!« Komaj to sliši Hlušček, plane k višku, udari s hromo desnico ob levo roko, krepko zakriči in reče: »Kaj, izključimo naj ga? Čemu neki? Saj ni storil nič takega! Šest ur ga zaprimo, pa je zadeva rešena!« Drugi profesorji mu nalašč oporekajo še

nekaj časa, a pri glasovanju se sprejme Hluščikov predlog soglasno. R—r je odsedel svojih šest ur ter smel ostati na gimnaziji. Stričeva zvižaca ga je rešila.

Po »Šaljivem Slovincu«.

Huda bolezen!

Gospodinja prinese dijaku zajutrek. Kljub temu, da je že pozna ura, je studijozus še v postelji. Sočutno ga vpraša, zakaj da ne vstane. Z globokim vzdihom odgovori dijak: »Oh, gospa, slabo se mi godi, slabo.« Gospa na to: »Mar naj grem po zdravnika?« Dijak živahneje: »Menite, da mi kaj posodi?«

Po »Šaljivem Slovincu«.

Kako se išče posojilo?

Prvi dijak: »Prijatelji! Ali rabiš kaj denarja? Le odkrito povej! Kar nič se ne sramuj!«

Drugi dijak: »Hvala Ti lepa! Trenotno imam denarja dovolj.«

Prvi dijak: »Onda prav dobro! Bodi tako prijazen in posodi mi 1000 Din.«

Po »Šaljivem Slovincu«.

Mali oglasi.

Oni razstavljalci, kateri še niso odpe-ljali razstavljenega blaga, se bodo na lastne stroške shranili v skupnih prostorih.

Od danes naprej se nabaja na tuk. mestnem magistratu črna tablica, kamor se bode v smislu zakona obešalo zaročenec in zaročenke, ki mislijo stopiti v zakon. Župan m. p.

Za živčno bole in one, ki rabišo absolutnega miru, priporočamo obisk mariborske obrtne razstave. Ves dan ni žive duše. Absoluten mir. Cena po dogovoru. Odbor.

Listnica uredništva.

Na žalost so morali nekateri aktualni članki izostati; ker sotrudniki niso držali besede, in jih niso pravočasno vposlali. Vsled tega odpade obravnava sledečih vprašanj: Žogobre in snek v trebuh! Tenis in prazna mošnjak! Lahka atletika s posebnim ozirrom na razširjeno srce! Vzorna zveza med kolesarjem in razbitu bučo. Boks in oteklo oko! Kakšno hitrostjo prileti 80 kg težak turist na dno 1000 m globokega prepada! Telovadba in zlomljena kosti! — Pač škoda zanimivega branja!

Največja sportna prireditev letošnje sezone!

Motorna in kolesarska dirka kolesarskega društva „Edelweiss 1900“ na dirkališču Tezno pri Mariboru dne 7. in 8. septembra 1924.

Priglasilo se je dirkam 40 kolesarjev in 30 motociklistov od najboljših in najmagovitejših športnikov naše države.

Začetek oba dni ob 14. uri popoldne. Posebni vlak odhaja na dirkališče od glavnega kolodvora ob 13.45 in se vrača od tam ob 18.45.

Vstopnina za osebo en dan 10 Din. Stojnina za avtomobile 50 Din. Stojnina za lahke avtomobile in vozove 20 Din.

Razdelitev nagrad ponedeljek 8. septembra 1924 ob 20. uri zvečer v Gambrinovi dvorani, kjer so prostori za vozila tudi pripravljani.

MANUFAKTURA

M. E. ŠEPEC

MARIBOR, GRAJSKI TRG 2.

1946

Solske

violine

velika izbira vseh vrst godbenih instrumentov: godal, piskalnih instrumentov, instrumentov na pihala in na lesene mehove ter vseh vrst sestavnih delov v

trgovini z muzikalijami

Osnovano l. 1895 **F. PERC** Osnovano l. 1895

Maribor, Slovenska ulica 1.

Velika raspečava stran: svetovna znamka: „ROSS“ - „PIRAZZI“. V lastni delavnici izdeluje violine, harmonike, tambarice. Naša popravilnica izvrši vsa naročila za jamčeno natančno in strokovnjsko.

GOSTILNA „JADRAN“

Maribor, Rotovski trg 2.

Novo preurejeni prostori. Primorska in domača hrana, vedno sveže topla in mrzla jedila, pristna črna in bela vina, ter vedno sveže pivo. Solidna postrežba. Za obilen obisk se priporoča

K. Maglica.

Društvom je dverana na razpolago. 1706 5-3

Pozor! Pozor!

Cevljarska delavnica

R. Monjac, Maribor

Jurčičeva ulica 9

sprejme brez izjeme vse vrste popravil. Izdeluje in ima v zalogi luksuzne, strapacne, planinske sportne in otroške čevlje.

Postrežba točna.

Cene solidne.

NAJVEČJA ZALOGA

papirja pisarnih in šolskih potrebščin, šolskih knjig itd. Lastna moderno urejena knjigovoznica.

Sola se pričenja.

Skrbeti bo treba za razne šolske potrebščine. Pa kje? Seveda v veletrgovini

V. WEIXL

Jurčičeva ulica števil. 8

kjer ima vsakdo največjo izbiro in najbolj ugodne cene. Zato se priporoča nakup že sedaj, ker bo ob začetku pouka velik naval.

Specerijsko in kolonijalno blago ter deželne pridelke na debelo nudi po najnižji ceni

Miloš Oset, Maribor
Glavni trg 1619

Vsaka gospodinja

je najboljše postrežena s svežim blagom in konkurenč. cenami pri trdki

A. Požar

Maribor, Gosposka ul. 4
Kdo ne verjame, poskusite!

„RATOL“

Novo najsigurnejše sredstvo proti podganam, hišnim in poljskim mišim. Izdeluje oddelek „RATOL“ Veterinarije Kem. d. d. Zagreb, Bienička 21. En obrok skupaj z omotom in poštnino čez se denar pošlje naprej Din. 22.— ali povzetju Din. 28.—. Dobiva se tudi po vseh lekarnah in drogerijah. 1955

Otvoritev gostilne

Cenjenemu občinstvu naznanjava, da sva otvorila v Slivnici pri Mariboru gostilno. Pottudila se boveda da cenj. gostom najboljše postreževa z gorkimi in mrzlimi jedili ter izbornimi vini. Za obilen obisk se priporoča

Franc in Julijana Sušteršič

Slivnica pri Mariboru.

Edino le električni
BRZOVAR

in
POTAPLJALNIK

patenti p.
HEUREKA

dasta v momentu vrelo vročo ali mlačno vodo.

Dobivajo se pri lastniku

M. Nerat, Slovenska ul. 12

kjer se vidijo tudi vsi aparati v funkciji. 20—13 356

Napolitanke

Adria narezki

1579 Keksi

Bonboni

Cokolada

Malinovec

vsaka množina najceneje v glavni zalogi

lovarna kandič

Maribor, Stolna ul. 4.

Urška, al' že več

da je dobl

A. VICEL, MARIBOR

Glavni trg št. 5

omajlano težko posedo smetko „Gofliath“ in latje vrste, šokoslovaškega proizvođa, pločavi nasto in lito posodo, porcelanasto, kamninasto in steklene robo najboljše vrste. Vse kupnje pri njem; zato hiti, da ne za-

KARO - ČEVLJI

VARSTVENA

ZNAMKA

Specijaliteta za lovce, hribojazce, ribiče, in vse druge sporte.

Samo najvestnejše ročno delo

DRAGOTIN ROGLIČ

MARIBOR, Koroška cesta števil. 19

Telefon interub. 157

Telefon interub. 157

Sirite povsod naš list!

SLAVENSKA BANKA D. D.

PODRUŽNICA MARIBOR

Telefon 16 in 381. Brzoi. naslov: Slavbanka

Poštni čekovni račun: Ljubljana števil. 11.430

Zagreb števil. 39.083

LJUBLJANA, ZAGREB, BEOGRAD

Delniška glavnica in rezerve: Din 112,500.000—

PODRUŽNICE:

Beograd, Bjelovar, Brod n./S., Celje, Dubrovnik, Gornja

Radgona, Jesenice, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Novi

Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Sabac, Sibenik,

Varšac, Wien

Ekspoziture: Rogaška Slatina (sezonska) Škofja Loka.

Agencija: Buenos-Aires (Argentina).

Afilijacije: LJUBLJANA, Slovenska banka,

SPLIT, Jugosi. Industrijska banka

Izvršuje vse bančne posie

točno in kulantno.